

מישיב בבני

מעייני חיזוק ואמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

קרבנה
אל נפשי
פנימיות הפרשה
במשנת מו"ר שליט"א

נפשי
בשאלתי
שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א

אבי, אנה תשיבני אל היכלך?

קולות של נהי ובכיה. פעם אחת התבוננתי ביהודי שהיה בעל בית פשוט, אשר ישב בתשעה-באב בעת הקינות ועיניו זלגו דמעות, דמעה אחר דמעה, ממש בעיני ראיתי מים המטפטפים מעיני מאבילות על גלות השכינה, אך היום נסתמו הלבבות עד שאין באים לידי בכיה. ואין בכך פלא, ולדוגמא, מי שסובל מכאב שינים חמור, וכי אפשר לדרוש ממנו לבכות על גלות השכינה, כל אחד מוקף בצרותיו, אחת קשה מחברתה רח"ל, וביותר נתגברה היום זוהמת האפקורסות והתאוות, ואין פלא ששניהם כאחד מטמטמות את הלבבות.

ובזמנו יש לכל הפחות להתחזק בהשתוקקות וכיסופין לביאת המשיח ולגאולה השלימה, ואם אין האדם מרגיש בקרבו השתוקקות לגאולה שלימה ולהתגלות כבוד שמים - יש מזה עצמו לעשות געגועין והשתוקקות: ראה כמה נרחקתי עד שאיני מרגיש געגוע והשתוקקות לביאת המשיח ולתיקון השלם.

וכמו שמוזכר ממוהרנ"ת, שכאשר קשה לו לאדם לרכוש את מוחו לצפייה לבנין בית המקדש ולגילוי כבוד שמים, יש לעשות מזה עצמה תפילה: רבונו של עולם, אימתי יהיה מוחי כלי להשתוקקות לבנין הבית וביאת המשיח, אימתי אשתוקק שיתגלה שמך על ידי ועל ידי כל כלל ישראל... רבונו של עולם, עד מתי, עד מתי יתמשך הגלות הנורא והמור... עד מתי, עד מתי, עד מתי אהיה אני שקוע כל כך בתוך הגלות. מזה עצמו לעשות קנינות.

ויחד עם זה יש לקיים ההלכות הנוגעות לאבלות על המקדש, בכל ימות השנה, ובפרט בימי בין המצרים ותשעת הימים, לדעת היטב את פרטי ההלכות של כביסה ורחיצה וכיו"ב, ויש לדעת שכאשר נוהגים על פי הלכה בימי האבלות, בזה עצמו הוא גורם נחת-רוח לשמו יתברך.

ואחד מתיקוני הנפש הוא לומר בימים אלו אחר חצות היום, 'תיקון חצות', וזמנו מאחר חצות ועד לאחר תפילת מנחה, והוא תיקון נפש גדול ועצום מאד, ואינו לוקח אלא זמן מועט, כי אפשר לומר רק את פרקי התהילים מ"תיקון רחל" (גם ללא הפיוטים) כשיושבים על הארץ באיזה הפסק, ויש לאמרם מילה במילה, להשתוקק אל השי"ת, ולהשתוקק לבית המקדש, ועל ידי כך מתקשרים לבית המקדש מקור חיתנו שיבנה במהרה בימינו" (א"א מידות קמ"ד)

מול החלון הפתוח עומד לו בן המלך, נצר לשושלת המלוכה... זה לא מזמן נשתלח מהיכל אביו ונתגלגל למדינת הים - למדינה זרה, אפלה, בה אין מכירים לא את המלך ולא את זוהר פניו.

בכל לילה עומד הוא כך, מול חלון הבקתה אליה נקלע, נושא עיניו למרחוק ולחוש בדמעות: "אבי, אבי המלך, אנא השיבני..." זורם עז פורץ מעיניו.

גם כי חלפו ימים, ואף שבועות, עדיין עמד הוא שם, מלא כיסופים וגעגועים, דמעות עיניו הניחו כי עדיין לא כבה הניצוץ מקרבו; קשור הוא עד עמקי נשמתו בעבותות אהבה אל היכלו של המלך, אביו...

עד שפרץ
הבן בבכי
גדול ונורא;
בכי שכמוהו
לא בכה
מימיו...

כך חלפו הימים שהצטברו לשנים, נקפו כצללים, עברו כרות... אטאט, מבלי משים, הורגל בן המלך לחיי גלותו. יבשו דמעותיו, נדמו כיסופיו, נשתתקו געגועיו. ולא, חלילה, מפני שפסקה אהבתו לבית אביו - כי הלא אהבה זו טבועה בעצם הווייתו מבלי יכולת להמחות - אך זהו כוחו של הרגל והמייית שאון הזמן, כיסו וכיהו את נקודת הלב הפנימית, עד שכמעט נשכח עברו, כי בן מלך הוא וכי אביו מצפה ומייחל לשובו.

ויהי היום, והנה לפניו זקן ונשוא מנכבדי ארץ. בשוחחם על דא ועל הא החל האיש מגולל לפניו מזהר ההיכל ותפארתו אשר זכה לבלק בו בשנים עברו, גולל הוא לפניו את אהבת המלך לבנו מחמל נפשו אשר היה עד לו בצעירותו...

דבריו הרעידו את מיתרי לבו של הבן, וכאב עז מילא את כל כולו...

לא, לא על עצם ריחוקו, הכאב שפילח עתה את לבו היה על כל אותן שנים נטולי בכי, על שנים בהם התרגל למצבו, בהם נכחו רגשי אהבתו לאביו, בהם הפסיק להתגעגע ולכסוף - עד שאפילו כוח הבכיה בעצמו נעדר ממנו...

אני, 'בן המלך' הגולה... - היתכן שאפילו לבכות איני יודע עוד - - -

"אנו חיים היום בתקופה שיש בה קרירות עצומה. זכורני בצעירותי, שכאשר היו עוברים בימי האבלות על החורבן ליד השטיבלאך אשר בשכונת מאה-שערים, היו שומעים

• שאלה • אנו עומדים בימי בין המצרים, חז"ל אמרו שכל דור שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו. מה נוכל לעשות כדי לבנות את ביהמ"ק?

תשובה: ראשית כל יש ללמוד היטב הלכות בית המצרים, ולקיימם בפשיטות.

שנית, להשתדל לומר תיקון חצות ביום, כמוזכר מהאר"י הקדוש, ואין צריך לומר כל התיקון בדווקא, אפשר לבחור לעצמו איזה פרקים מיוחדים שעל ידם הוא מרגיש קרבה והתעוררות ושיאפה לאור הגאולה. כשאומרים זאת בכל יום, זה חשוב מאד בעיני השי"ת, ומקושרים לבית המקדש ממש.

• שאלה • איך אפשר לדעת כשמרגישים קרבת ה' והרגשים של קדושה, האם זה בא ממקור אמיתי או שזה דמיונות בעלמא?

תשובה: אין צורך להתעמק ולחקור בזה, ובפשטות אם בשאר ענייני העולם אינו חי בדמיונות אינו צריך לחשוש שדווקא כאן זה דמיונות, הרי רצון ה' שנעבוד אותו בלבב שלם למה נחשוד ששולח לנו דמיונות סרק.

ובפרט כשזה מביא את האדם לידי מעשה בעבודת ה', אז הוא בוודאי הרגש אמת.

• שאלה • ואם אדם גם בשאר עניינים נכנס לפעמים לדמיונות איך יידע בעבודת ה' מה אמת ומה לא?

תשובה: יתייעץ עם חבר טוב ויספר לו הרגשותיו והוא יעמידנו על האמת.

אשר בכותך עשה

מתוך שיחה לבחורי ישיבת 'נהרי אש' - כה תמוז תשפ"ז

זה מגיע עם הזמן, זה מתנת אלקים. אנו רק יכולים רק להשתדל, וכפי שמובא מכמה צדיקים שיש להתדבק עם תיבות התפילה, כי אלו התיבות הם קשר עם הקב"ה לעולמי עד ולנצח נצחים.

תיבות קדושות אלו תקנו חז"ל ברוח הקודש, ודווקא זה הלשון מסוגל לקרבת אלקים האמיתי לעולמי עד ולנצח נצחים.

ומה יעשה לאחר שהוא כן מצליח להתפלל ביראה ובכונה, ועי"ז נכנס בלבו הרהורי גאווה?

כל דבר הבא בהכרח אינו פגם.

כשהוא לוקח הרהור גאווה וממשיך להרחיב את המחשבה בזה, זהו פגם, אבל כשנכנס הרהור גאווה בלבו ומתאנח 'ראה איך אני נראה, ואעפ"כ לבי מלא גאווה, אזי אין שום ממש באותה גאווה.

השי"ת יעזור לכם להתחדש ולהיות בשמחה, לחיות חיי שמחה. וכל מה שעושים יעשו בשמחה, מברכים ברכה בשמחה, אוכלים בשמחה, ומדברים עם חבר בשמחה, כי השמחה היא הקדושה, והעצבות היא טומאה.

זה שביקש דוד המלך ע"ה 'שמח נפש עבדך', וגם אני אומר כן בשם כולם 'שמח נפש עבדך'. השי"ת יעזור לכם לעבוד אותו בשמחה וטוב לבב, וזהו 'אשרינו מה טוב חלקינו'.

יש נסיון לבחורים לבלות לילות שלמים, וקשה להם ללכת לישון בזמן. איך מתחזקים בזה?

כל אחד ישכור לעצמו חבר שיעמוד עליו כשומר שלא לבלות את הזמן. ואפשר אפילו שני חברים, שלא יתנו לו לבלות את הלילה, שיתחזקו בכל הכוחות לשמור על הזמן, ללכת לישון מוקדם, ולקום בשעה מוקדמת, וכך יהיה לך יום מלא. כי מי שמקיץ משנתו בשעה מאוחרת, אין יומו יום. וכך הוא המציאות שכל המתפלל מוקדם כותיקין, יש לו יום מבורך בכל אותו היום. השי"ת יזכה אתכם לקיים את זה.

הבחורים קיבלו על עצמם להתחזק בעבודת התפילה, ומבקשים לשמוע דברי חיזוק בענין זה.

כל דבר שאינו נצחי, הרי הוא בבחינת "כל העומד לישרף כשרוף דמי, כל העומד ליקצץ כקצוץ דמי", כמבואר בגמ'. ונמצא שכל דבר שאינו קיים לנצח, בעצם אינו נחשב כדבר. כי רק דבר הקיים לנצח הוא דבר אמיתי.

ונצחיות אינה קיימת אלא אצל הקב"ה, וממילא כל מה שעושים מצוות ומעשים טובים, שזהו רצון הבורא, עי"ז מתקשר האדם לנצחיות, וזה יגרום לו לחיות חיים נצחיים בזה ובבא - זה נקרא חיים.

אשר על כן, עלינו לדעת שהעוה"ז אינו כלום, כי כל העומד להשרף כשרוף דמי, וכל העומד להסתלק, כמת דמי.

אשרינו מה טוב חלקינו שאנו יודעים מתורה ותפילה, ואנו מקושרים לנצחיות, ועי"ז יש לנו חיים נצחיים, שזה נועם עליון, וזה נקרא לחיות חיים אמיתיים, כי חיים שאינם נצחיים, אין נקראים חיים. ועי"ז תורה ותפילה אנו מקושרים לנצחיות. כשאדם עוסק בתורה הוא מקושר בקשר נצחי להקב"ה, וכשמתפלל בכונה הוא מקושר בקשר נצחי להקב"ה.

זו היא מתנת אלקים שאנו זוכים להיות מבני ישראל, ואנו יכולים להתקשר אל הנצחיות לעולמי עד ולנצח נצחים.

מה לעשות כשמשתדל לכוון פירוש המלות אבל הראש פורח בכל רגע למחשבות אחרות גם אחרי שהוא חוזר ומתגבר שוב ושוב?

עם כל זה, כשאדם עושה מה שהוא יכול, זה חשוב מאד בעיני השי"ת. כי השי"ת יודע האמת כמה אנו מבולבלים וכמה עובר עלינו, ויש לו נחת רוח מכל דבר שאנו מתחזקים בקרבת אלקים.

איך נזכה לקבל את הנועם במתיקות תיבות התפילה?

כאשר דיבר לכם

איתא בליקו"מ (לר, ג) על הפסוק "ויברך אתכם כאשר דיבר לכם" (דברים א, יא) - שהדיבור הוא כלי השפע, כי ברכת האדם תלויה בדיבורו, כי דיבורו של כל אדם מישראל חשוב מאד ועולה למעלה למקום עליון, ובלבד שלא יקלקל האדם את דיבורו ח"ו על ידי לשון הרע ורכילות.

יש והאדם עוסק כל היום בתורה ותפילה אך לבסוף מקלקל ח"ו דיבורו הקדושים ע"י לשה"ר ומחלוקת. ויעשה חשבון נפש פשוט: איזה תועלת תצמח לו מן הדיבורים הללו, איזה ריוח יריוח מכך, אדרבה, אם ביכלתו ישתדל להרבות שלום ולפנות יתפלל להשי"ת שיהיה שלום על ישראל.

כי כח דיבורו של האדם גדול עד מאוד. וכמו שמספרים חז"ל (מדרש קהלת פ"ג פ"ד) שרבי שמעון בן חלפתא ישב על סעודת ברית מילה. אבי הבן פתח חבית יין, וחלק מהיין השקה לכל אחד מהמסובים, ויחד עם מויגת יין לכל אחד הוסיף ברכה לאמור: מהנשאר מחבית זו אשקך על שמחת נישואי בני זה. והאנשים משתתפי הסעודה השיבו לו בברכה: כשם שהנחנו לברית כן תכניסו לתורה וחופה.

כאשר יצא ר"ש בן חלפתא, פגש במלאך המות (וכבר כתב רש"י שהתנאים והאמוראים היו רגילים בזה), וראה שפניו רעים. שאלו, למה פניך רעים, אמר לו, בני ישראל גורמים לי רעה בפיהם, והראה לו פתקא שם נכתב גור דין שעד לחודש ימים הוא צריך ליטול את נשמתו של הרך הנימול, ועכשיו כשבני ישראל ברכו את אבי הבן, עלו הברכות למעלה וקרקעו את הגור דין מהתינוק. אמר לו רבי שמעון בן חלפתא: לו יהי כן, שיוכה האב לגדלו לתורה ולחופה. הרי לנו כוחה של ברכה פשוטה שמעניקים לבעל שמחה.

(אוסף אמרים מידות - פרקי אבות משנת כל ישראל)

את הדרך אשר נעלה בה

יש להתבונן: מה היה רצונו של קין ומה היה מעשהו בפועל?... הוא רצה קרבת אלקים ושתשרה עליו שכינה על ידי מנחתו, כמו שזכה הבל, שכמו שכתוב "וישע"ה אל הבל". ומה עשה? במקום שייכנע לדעתו של הבל, ללמוד ממנו איך גורמים נח"ל לפניו ית', ואדרבה לכבדו ולקריתו רבי אלופי ומיודעי, כמו שנאמר על הלומד מחברו... ועי"ז היה מגיע למדרגה גבוהה עוד יותר ממדרגתו של הבל, כי היה הבכור, ובשרשו היה גבוה מאד, וזה מרומו בדברי הקב"ה אליו: **אם תיטיב "שאת"** - היינו אם תיטיב מידותיך ותלך בדרך טובים, הלא תתנשא! ובמקום זה התקנא בהבל קנאה שפלה, וקם עליו והרגו, והשמיד בכך רבע עולם...

והרי זה לימוד עמוק. כי לפעמים יש והאדם רוצה להשיג איזה ענין שבקדושה, אך בדרך הילוכו להשיגו הוא מתריב עולמות, בעטיין של המידות רעות שלא זיכך.

כי זאת לדעת: הדרך לעבודת השי"ת טעונה חינוך רב, שלא תתלוה לה שום עקמימות, וראה לשונו הזהב של רש"י על הפסוק "את הדרך אשר נעלה בה" (דברים א כב) שכתב שם "אין דרך שאין בה עקמימות"... ועיקרו של החינוך הוא במידות - להשלים עצמו במידות טובות, שהם ההתחלה ושורש לכל התורה...

וכן כתב בספר "מי השילוח" להרה"ק מאיבצא זלה"ה, עה"פ למען תלך בדרך טובים וארחות צדיקים תשמור (משלי ב כ) - דעל ידי ההליכה בדרך טובים, ר"ל במידות טובות, זוכים ל"אורחות צדיקים תשמור".

(לקט אמרים ח"א - מאמר מה רצה ומה עשה)

קושיא שהיא תירוץ

עתה בגלות לא יזיו אותנו מהאמונה הקדושה, אלא נמשיך לאחוז בהשי"ת מתוך אמונה שלמה שהבורא אשר ברא טרקלין עצום ואדיר ומתוכנן להפליא שכזה, צדיק וישר הוא וכל מעשהו באמונה, והצור תמים פעלו, אל-אמונה הוא ואין עול - נזכה להגיע לבסוף לראות בעינינו עד כמה טוב ויפה הדבר הזה, כמה מובנות דרכי ה' שהיו נראים לקושיות בימי הגלות. ואדרבא או אז נבין שכל הקושיות לא היו אלא הכנה לגאולה האמיתית והנצחית שתתגלה במהרה בימינו. וכמובן על ז'יה ערב ויהי בוקר יום אחד - שהערב הוא הכנה לבוקר, ובלא הערב אין בוקר... ושניהם יחד מרכיבים את 'יום אחד'.

החושך הנראה נצחי

כל כולה של הגלות היא מציאות של קושיא אחת גדולה, העלמה, אי בהירות, הסתר פנים. מכל שכן גלות ארוכה וקשה שכזו, כפי שמובא בליקוטי הלכות ההבדל בין גלות זו לשאר הגלויות שגלו בני ישראל, שכל גלות היא אמנם גלות, אבל מוגבלת בזמן מסוים, גלות מצרים ארבע מאות שנה, גלות בבל שבעים שנה, ולכן גם הגאולה היתה מוגבלת, אולם עכשיו צריכה לבוא גאולה נצחית, קץ הפלאות, גילוי נפלא, שמחה עצומה שכו שכל הגאולות שהיו עד עתה יתבטלו לפניה, ולכן הגלות שלפניה ג"כ נראית נצחית... לא אחת נראה כאילו אבדנו כולנו אבדנו ח"ו, כמובא שהגלות הזאת נקראת "תהום" שטובעים בו (עיין ברי"ב ה'). אמנם אם יודעים שאכן יש קושיא, גלות קשה מנשוא, אבל מאמינים שהקושיא הזאת היא הכנה לגילוי נפלא מאין כמוהו - אזי בבוא הגאולה האמיתית הנצחית בעזה"ת, נביט ונתבונן למפרע שלולא הגלות הקשה הזו, לא היינו משיגים אור נפלא שכזה.

זוכה ורואה בשמחתה

וזה ענין ימי בין המצרים, ימי האבלות, שאמנם נמצאים או בהסתרה כפולה ומכופלת, אבל עם כל זה מקיימים "מקצה הארץ אליך אקרא", והלב מלא תקוה וצפיה אמיתית לגאולה הקרובה. וכשאכן זוכים להתהלך במחשבות כאלו, כלומר לנצל את הצער והמרירות של בין המצרים לאנחות של כסופים ותקוה, ולא חלילה וחלילה ברגשי עצבות ויאוש, שמהם כאמור לא רק שלא מתעוררת הגאולה אלא אדרבה משם ינקת הסתר"א. ואם אמנם יחשוב כראוי, אזי יקויים בו מה שאמרו רז"ל 'כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה', כלומר שגם בעת הגלות מרגיש את שמחת הארת פנים של הגאולה (זוכה ורואה - כבר עכשיו).

והטריד את מחשבתו עד מאוד, מדוע השאיר אביו החכם פינה זו עם חסרון בולט כזה, והרי כמה ימים ושנים השקיע עבור התכנון המדויק, ואף הזמין מומחים מארבע כנפות הארץ לבל יחסר משלמותו אפילו בחגירת הציפורן, וכאן מוזקרת לעינינו טעות כזאת. הבן שהיה בר דעת שידע כמה השקיע אביו בשלמותו של כל פרט ופרט אפילו הקטן ביותר, הגם שלא הבין משמעותו של שינוי מזור זה, גמר בדעתו מיד והאמין באמונה ברורה כי אביו לא טעה כאן, אלא ידע טוב ממנו מה שעשה, וכנראה יש סיבה מוצקת ומוצדקת ל"טעות" זו. והגם שלא היה לו שום תירוץ על כך - האמין כי יש כאן איזה חכמה שעדיין לא הגיע להשגתה.

תוך כדי
התבוננותו של בן
המלך הבחין שעל
הריצפה יש טעות
בציור, והטעות
גלויה לעין
המתבונן. הדבר
הפליאו והטריד
את מחשבתו
עד מאוד

הקושיא שפתרה את הקושיא

קושיא נוספת ניקרה במוחו של הבן, ידוע ידע כי לאביו היו אוצרות עצומים, ותמיד התפלא היכן הם, מדוע לא גילה לו אביו לפני פטירתו את מקומו שירשנו. עד שבאחד הימים התנוצץ רעיון במחשבתו, שייתכן שיש קשר בין אותם שגיאות אשר במבנה ריצפת ההיכל לבין האוצר העלום.

ואכן לאחר התבוננות מעמיקה ראה כי הפגמים שמצא בציור הריצפה אינם אלא הכוונה והדרכה איך וכיצד להגיע אל האוצר העצום. הוא החל ללכת בעקבותם של סימנים אלו ולשמחתו הרבה אכן מצא את מקומו של האוצר הטמיר. אזי אז נזכה למפרע בגודל חכמתו של אביו, וכי טוב וישר מעשהו, וכל מה שנראה לו עד עכשיו כטעויות מוזרות, נתגלה זה עתה כחכמה מתוכננת להפליא, כי ממנה למד את דרכו לאוצר הגנוז וזכה להכנס לגינוזא דמלכא. עתה ראה הוא בעיניו את מה שהאמין כל הזמן, כי העקום ישר הוא, וכל המוקשה מתורץ ומחזור עד להפליא, והיה העקוב למישור והחושך לאור גדול.

כן הדבר בעיני אמונה, באם הקושיות שיש לנו

שתי סוגי קושיות

הנה עצם הגלות והסתרת פנים שירדה לעולם בגללה, מעוררים קושיות וטרוניות אצל האדם, כמו שכתוב "תשת חושך ויהי לילה בו תרמוש כל חיתו יער" - כשיש הסתרת פנים וחושך, אזי הבעל דבר מעורר קושיות, כפירות ואפיקורסות בבחינת 'תרמוש כל חיתו יער' (עיין לקו"מ ח"ב סי' ד' שמכנה את האפיקורסים לחיות טרף). כשהאדם שרוי בהעלם והסתרה וגלות, אזי מנקרים במוחו קושיות, והאדם יודע שזה קושיא, היינו שהבע"ד הצליח להחזיר במוחו קושיות גם על השי"ת, אך אם מצד שני הוא יודע גם שיש תירוץ על כל דבר, האף אמנם שהקושיא עדיין מטרידה את מוחו והוא מהפכה במחשבתו אחת ושתיים, אך באותה שעה הוא קשור עם השי"ת, הוא זועק אליו שיפטור אותו מהקושיות הפוצעות את מוחו, כדברי רבינו (לקו"מ ח"ב סי' מ"ו) ש'קשיא' ר"ת "שמע ה' קולי אקרא", והיינו כשאדם שואל קושיא, אך הוא מאמין באמונה שלמה שיש לזה תירוץ שעדיין נבצר ממנו להבינו, אזי בסופו של דבר יזכה גם לדעת את התירוץ אשר יישב את מוחו. קושיא מעין זאת היא בגדר של מרידות, אשר בסופו של דבר הוא יקבל עליה תירוץ נפלא - שאלמלא הקושיא לא היה מגיע לבהירות כזאת.

אולם יש והסתר"א מבלבלת את המוח עם קושיות בכדי לא לדעת תירוץ, אלא רק לנתק את האדם מהשי"ת בגין אותם קושיות, קושיא כזו מקורה מהעצבות אשר יכולה להוביל את האדם לאבדון ח"ו.

האוצר הנעלם

בראשונים מובא משל נפלא, וזה תוכן המשל: מלך אחד היה לו אוצר עתק של כסף וזהב, אבנים טובות ומרגליות, אשר שמר אותו עבור בנו בבוא עתו. הלך המלך והטמין את האוצר במקום ששום בריה לא תדע, וגם מבנו הסתיר את מקום מחבוא הממון.

למים מת המלך והוריש לבנו אחריז את ארמונו שהיה בנוי באופן מיוחד ונפלא מאין כדוגמתו, כל פינה ופינה, כל חלון ודלת היו מתוכננים היטב ביופי מיוחד במינו, מהכיפה השתלשלו מגורות של זהב מאירות כשמש וכירה, הכתלים ואף קרקע ההיכל מצוירים היו בכל מיני ציורים נפלאים המשתלבים היטב עם כלל יופי ההיכל, וכל הרואהו יתפלא על יופיו ובמיוחד מתכוננו המדויק של ההיכל שאין בו דבר מיותר ובלתי משתלב בו.

והנה, תוך כדי התבוננותו של בן המלך בהיכלו של אביו הבחין שעל הריצפה יש טעות בציור, והטעות גלויה לעין המתבונן. הדבר הפליאו

להיות 'אבירי לב' באמונה אף בגלות

ב"ה יום א' לסדר כי תבא אלול תשל"ב פעה"ק ת"ו בב"א

"כל איש אשר בו מום לא יגש להקריב" (שם כא, כא) ואם כן איך נוכל לגשת לתפילה שהיא כקרבן (ברכות כו, י'נשלמה פרים שפתינו') בשעה שאנו יודעים שמכר רגל ועד ראש אין בנו מתום (וכמובן מדברי רביה"ק בספר המדות (אמונה כב) "הפשע של אדם מכניס כפירה לאדם" - כי כל פגם נוגע להמוח), ואם כן הלא גם האמונה נפגמת, ובאיוה אנפין ניעול קדם מלכא, אלא שעל ידי אהבת ישראל נקשר עם הקדושה שבכל אחד מישראל, ומה שחסר בו, נשלם על ידי התקשרותו בקדושתו של אחיו. וכל פגם באמונה שחסר בו, נשלם על ידי שמבטל את דעתו לשלמות הדעת שברעוהו, ונמצא שהוא שלם בתכלית. כך הבנתי מכמה מקומות מהאר"י שמדבר מענין הנ"ל.

וזה ממש ענין של התקשרות באהבה לצדיקים, שאנו מתפללים ומזכירין את שמו יתברך לא על פי דעתנו החלושה, כי אם על דעת אמונתו הקדושה של הצדיק, ועל ידי זה אמונתנו ברורה וצלולה ותפילתנו זכה.

[...] מובא על הפסוק "ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל" (שמות לג, יא) - אפילו בשעה שלא היה משה באהל, לא מש יהושע מתוך האהל, וזה רמז שאפילו בעת שלא הרגיש את הצדיק, אף על פי כן נשאר באהל בתמימות, כיבד את האהל וריבץ וסידר את הספסלים, פרש את המחצלות והביא כרים וכסתות לכסאו של משה (ראה מדרש רבה במדבר כא, יד) ודווקא על ידי זה וזה שחז"ל דרשו עליו את הפסוק: "נצר תאנה יאכל פריה" (משלי מ, יח). וכן את הפסוק "לחם אבירים אכל איש" (תהלים עה, כה) זה יהושע.

(סיום המכתב חסר, וחבל על דאבדיו).

לכבוד ידיד נפשי ולבבי הותיק וחסיד מו"ר ר' ... ושלמיה ישגא לחדא עם כל אשר אתו ה' עמהם יחיו ויתענגו על רוב עוז ושלום.

באגרתך אתה מזכיר שצריכים לאחוז בשורש השרשים, שהוא האמת. ותיכף נזכרתי שאם היינו רואים את האמת - כמה דבקות וכמה חיות היה נובע מאתנו. [...]

למדתי עכשיו בספר ישע"י (פרק מ"ו, יב) "שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה", ופרש"י, 'אבירי לב' - שישאלם הם אבירי לב, אשר אמצו לבבם בין העכו"ם להדבק בהקדוש ברוך הוא. 'הרחוקים מצדקה' פרש"י, אשר ארכו להם הימים ולא הראה להם שום צדקה וגאולה. ועתה מסיים הפסוק: 'קרבתי צדקתי לא תרחק, ותשועתי לא תאחר, ונתתי בציון תשועה לישראל תפארת' (שם יג). וזהו כל סוד קדושת ישראל, להיות אבירי לב באמונת ה' ובתורתו ובצדיקיו.

והנה רבינו הקדוש כתב בספר המידות (הצלחה יט) "על ידי אמונת חכמים בא הצלחה". כי לכאורה הלא על כל אחד מישראל ראוי להיות דבוק בהשם יתברך ובתורתו הקדושה, ככל הצדיקים האמיתיים, כי התורה הרי ניתנה לכולם, לאנשים נשים וטף. ולכן חסד גדול עשה השם יתברך, שגילה לנו סוד נפלא, שעל ידי אמונת חכמים - "כל המחובר לטהור טהור" (כלים יב, ב), כמובא בכל ספרי תלמידי הבעל שם טוב זי"ע. והצלחת נפשנו היא זו, כי על ידי זה שאנו דבוקים בנפש הצדיקים, הרי שלמות אמונתם - אמונתנו, ודעתם הקדושה - דעתנו.

ומובא בכתבי האריז"ל (פרי עץ חיים) הטעם שצריכים לקבל קודם התפילה המצוה של "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט, יח) - כי

נפשות חסידיות | סיפורים ולקחיהם מאת מו"ר שליט"א

מבין המצרים ירוח אור לישרים

זה פלא, לפתע התרומם, ירד ממיטת חליו ולקח את הנהגת המדינה וניהול המלחמה במשך שלוש שנים תמימות בתוקף ועוז.

הרופאים שהיו אחוזי תדהמה בדקו ואמרו שנתגלו בו כוחות עלומים שכאלו אשר גברו על חוליו, שאילו לא היו מכריזים מלחמה על מלכותו לעולם לא היו מתעוררים בו כוחות מעין אלו.

כמו כן אצל כל אדם, כשאדם נמצא במיצר עשויים להתגלות בו כוחות עצומים בגשמיות וברוחניות.

ראיתי פעם מהגה"צ רבי יוזל מנובהרדוק זצ"ל כשמדבר על כוחות הנפש הטמונים באדם, מביא מעשה שהיה באחד ממלכי ארץ מרוקו שהיה נצר של כמה דורות למשפחת המלוכה, שהיה חולה אנוש עד כדי גסיסה ממש, ועמדו כמה רופאים סביבו, וראו שאין כבר מה לעשות, כי כוחותיו אוזלים ואין שום רפואה למחלתו.

בתוך כך שמע השכיב-מרע ששרי המלוכה מתלחשים ביניהם שמדינות שכנות הכריזו מלחמה על ארצו. וראה

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

דוקא בתוך הגלות התגלה אורו של התלמוד בבלי - כי כשמחזיקים מעמד בחושך מתגלים מתוכו אורות נפלאים